

יש סיכויים לעדתיים

הדתית. אולם גם בהתחשב בגורם זה, הרי מספר קולותיהם הרב מהווה הפתעה.

★ ★ ★

איזהו הרע במיעוטו?

קלפי מספר 30 ירדה אל בירת הנגב, באר-שבע. אורחי עיר זו גילו בעת ההצבעה חוש אורחני למופת, ורבים מהם התנדבו לשמש מתורגמנים לאותם שביקשו להשתתף בהצבעה הנסיונית מבלי שידעו את השפה ומבלי שיכלו לקרוא את פתק ההצבעה. הקלפי הוצבה ביום שני השבוע ברחוב הראשי; לא במקום הסואן ביותר שבו, אלא בקצהו הקרוב למשטרה. הפרט שאפיין קלפי זה יותר מכל היה הגיון הרב של המצביעים. היו שם עולים חדשים שבקושי קראו את הפתק. היו סוחרים שבאו לעיר לרגל עסקיהם. היו מורים ומורות מבאר-שבע ומישובי הסביבה, היו נוטרים, חיילי שרות חובה ומילואים. היו גם הצעירים המובטלים. השוכנים דרך-קבע בבתי-הקפה שברחוב הראשי. בקלפי באר-שבע חולקו 200 פתקי-הצבעה, מהם הוטלו לקלפי 154 פתקים, המהווים 77 אחוזים. 5 פתקים היו של נמנעים. "ריבוי המפלגות מעורר בי בחילה", כתב אחד מהם. "אני מצביע כי אני בשום מפלגה. כל אחת דואגת רק לכסאות בכנסת אך לא לצרכיה של המדינה". הוסיף שני. שלישי כתב: "אני מצביע בעד מפלגת פפסם - פעם פה ופעם שם".

149 הקולות הכשרים בקלפי זו התחלקו בצורה הבאה:
א - מפא"י - 42 קולות (28.1 אחוזים);

רמשך עשרת השבועות של קיומה, פעלה הקלפי הנסיונית של העולם הזה מקריט-שמונה עד באר-שבע, עברה בערים ובקיבוצים, ברכבות ובאוטובוסים, בישוב הותיק ובישוב החדש. ניסתה לשתף בהצבעה על תוצאות הבחירות לכנסת חתך מגוון ככל-האפשר של בוחרים. בשבוע האחרון של קיומה, ניסתה הקלפי הנסיונית להשלים את התמונה הכללית בכמה נקודות שהחסינה.

לשם כך היא הוקמה השבוע במרכז דתי אחד, בבני-ברק, בישוב מעורב של ותיקים ועולים חדשים מאד, כמו באר-שבע, ובעיר פיתוח חדשה כמו קרית-גת.

לגבי תוצאות ההצבעה בבני-ברק, לא היו ספקות רבים: היה ברור שהתושבים הדתיים יבחרו ברובם במפלגות הדתיות. הקלפי הנסיונית נועדה לבחון את יחסי-הכוחות בין פלגי היהדות הדתית, וכן את כוחן היחסי של שאר המפלגות הלא-דתיות. כך הוצבה הקלפי הנסיונית מספר 29 ביום החמישי בשבוע החולף ברחוב הראשי של בני-ברק, בין דוכני-מכירה של ענפי-עירבה לחים.

שעת הקמת הקלפי היתה שעת סיום העבודה, והרחוב הראשי המהמטושים מכל חלקי העיר ושיכונני הסביבה. התופעה המעניינת במקום זה היתה שהבוחרים הדתיים, שבמקומות אחרים לא התלהבו להצביע בקלפי הנסיונית, התעוררו כאן, לא התחמקו מלהצביע למרות שרבים מהם דקדקו במצוות עד כדי כך שנמנעו מלהחזיק במכשיר כתיבה בחול המועד. אלה קראו ילדים לעזרתם, ביקשו מהם לסמן עבורם את האות הרצויה.

בקלפי בני-ברק חולקו 200 פתקים, מהם הוטלו חזרה לקלפי 120, שהם 60%. מתוכם היו 9 פתקים של נמנעים עקרוניים, שציינו על גבי הפתק שאין להם בעד מי להצביע. שאר 111 הפתקים התחלקו כלהלן:

גד - חזית דתית תורתית - 37 קולות (33.3 אחוזים);

ח - תנועת החרות - 21 קולות (19 אחוזים);

ב - המפלגה הדתית הלאומית - 19 קולות (17.2 אחוזים);

א - מפא"י - 18 קולות (16.3 אחוזים);

ז - הציונים הכלליים - 4 קולות (3.6 אחוזים);

ת - אחדות העבודה - 3 קולות (2.7 אחוזים);

מ - מפ"ם - 3 קולות (2.7 אחוזים);

פ - המפלגה הפרוגרסיבית - 2 קולות (1.8 אחוזים);

יט - ליכוד עולי צפון אפריקה - 2 קולות (1.8 אחוזים);

ק - המפלגה הקומוניסטית - קול אחד (0.9 אחוזים);

שש - המפלגה הספרדית הלאומית - קול אחד (0.9 אחוזים).

לפי תוצאות קלפי זו, בני-ברק הינה המקום הראשון בארץ בו נמצאת מפא"י במקום הרביעי בדירוג המפלגות. ההפתעה בקלפי זו מהדהדת מספר הקולות שקיבלה רשימת אגודת ישראל בהשואה למפלגה הדתית הלאומית: כמעט פי שניים קולות. יחס זה יש לזקוף גם להתלהבות הגדולה יותר של אנשי אגודת ישראל, בניגוד לחבריהם מהמפלגה

אנרן - אשי של בני ברק

ח - תנועת החרות - 26 קולות (17.5 אחוזים);

ת - אחדות העבודה - 24 קולות (16.2 אחוזים);

יט - ליכוד עולי צפון-אפריקה - 13 קולות (8.7 אחוזים);

מ - מפ"ם - 11 קולות (7.3 אחוזים);

ב - המפלגה הדתית הלאומית - 9 קולות (6 אחוזים);

ז - הציונים הכלליים - 7 קולות (4.6 אחוזים);

פ - המפלגה הפרוגרסיבית - 4 קולות (2.7 אחוזים);

רט - רשימת צפון אפריקאית בלתי-תלויה - 3 קולות (2.2 אחוזים);

גד - חזית דתית תורתית - 3 קולות (2.2 אחוזים);

שש - הכח השלישי - 2 קולות (1.3 אחוזים);

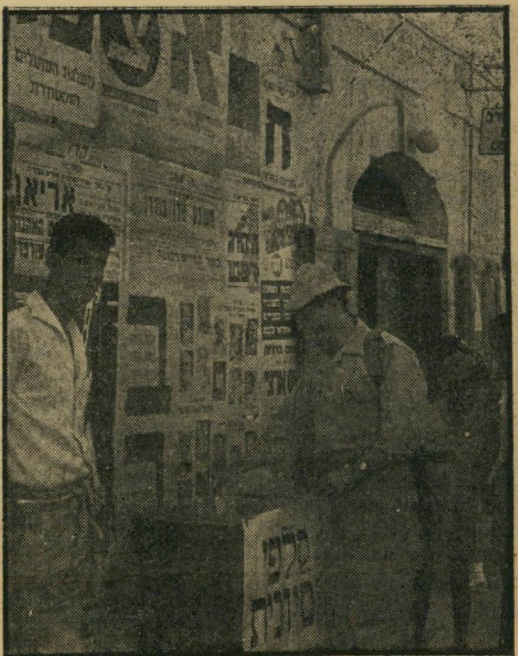
ק - המפלגה הקומוניסטית - 2 קולות (1.3 אחוזים);

לד - ארגון הנכים ונפגעי הנאצים - קול אחד (0.6 אחוזים);

רג - הבונד - קול אחד (0.6 אחוזים);

יא - רשימת השיתוף והאחזה - קול אחד (0.6 אחוזים).

כמה בוחרים צירפו הערות להצבעתם. בותר שהצביע א' וחתם בשם מאיר רחמי, דימונה, כתב: "אין צורך במפלגות רבות. יש לעשות רחירות אזוריות". המשעשעות ביותר היו הערותיהם של שניים אחרים. אחד, שהצביע עבור

ה"ל חמוש בבאר-שבע

מנהל חבל לכיש בקרית-גת

מפא"י, כתב: "הרע במיעוטו". חברו, שכתב אף הוא "הרע במיעוטו", הצביע עבור תנועת החרות.

★ ★ ★

בני-הרוש טועה

קלפי מספר 31, האחרונה בסידרת הקלפיות הנסיוניות של העולם הזה לקראת הבחירות לכנסת הרביעית, הוקמה בעיר-העולים הגדולה שבחבל לכיש, קרית-גת. רוב תושביה של עירה זו לא השתתף בבחירות לכנסת השלישית. רובם הגדול גם אינו מעורה עדיין די הצורך בבחי הארץ ובחיייה הפוליטיים. בתקופה האחרונה הוכנסו בפעם הראשונה למערכות של נאומים, השמעות, סיטמות ותכניות מכל הצדדים. מי הצליח לרכוש את ליבם?

הקלפי הוצבה בשעות אחרי-הצהרים של יום השני האחרון במרכז העירה, מול משרדי החבל, קופת חולים ומרכז התנויות המקומי. התנועה במקום היתה חלשה מאוד, אולם תוך זמן קצר התקבצו מקהלות של ילדים ומבוגרים, שניהלו תעמולה רעשנית, ניסו להשפיע על הבוחרים ברגע האחרון.

בתוך 200 האנשים שקיבלו פתקי-הצבעה בקרית-גת הצביעו 141, שהם קצת למעלה מ-70%. רק 3 השליכו פתקים ריקים. אחד מהם ציין: "לצערנו אין אף מפלגה עבודה הייתי רוצה לבחור". 138 הקולות הכשרים התחלקו בין המפלגות בצורה הבאה:

א - מפא"י - 43 קולות (31 אחוזים);

ח - תנועת החרות - 26 קולות (18.9 אחוזים);

יט - ליכוד עולי צפון אפריקה - 24 קולות (17.5 אחוזים);

ב - המפלגה הדתית הלאומית - 17 קולות (12.3 אחוזים);

סר - האיחוד הלאומי הספרדי - 10 קולות (7.2 אחוזים);

ת - אחדות העבודה - 3 קולות (2.2 אחוזים);

מ - מפ"ם - 3 קולות (2.2 אחוזים);

ז - הציונים הכלליים - 3 קולות (2.2 אחוזים);

פ - המפלגה הפרוגרסיבית - 3 קולות (2.2 אחוזים);

ק - המפלגה הקומוניסטית - 2 קולות (1.4 אחוזים);

נ - רשימת הקידמה והעבודה - 2 קולות (1.4 אחוזים);

שש - המפלגה הספרדית הלאומית - קול אחד (0.7 אחוזים);

שש - הכוח השלישי - קול אחד (0.7 אחוזים).

קלפי זו אופיינית מן הסתם, לעיריות-הפיתוח. לפיה נראה כי במקומות אלה עשויות המפלגות העדתיות לקבל את רוב קולותיהן. במקום הראשון צועדת רשימתו של בני-הרוש, רשימת יט, שהיא השלישית בגדלה בקלפי זו. מפלגה עדתית אחרת שקיבלה אחוז גבוה יחסית, היא האיחוד הלאומי הספרדי של עורך-הדין כהן-צידון. מעניינים הם גם יחסי הקולות בין המפלגות הותיקות: ארבע מפלגות ותיקות קיבלו קצת למעלה משני אחוזים כל אחת. שלושה מצביעים בקלפי קרית-גת צירפו הערות לפתקי הצבעותיהם. מצביע שכתב א' נימק את הצבעתו: "מפני שזו המפלגה הטובה ביותר שעושה למען הפועלים". מצביע שכתב ח' כתב: "אם חרות לא תעלה לשלטון או להיפך, אם מפא"י לא תרד, סופה של המדינה קרובה".